

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת דאה

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

פרשת ראה

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה (דברים יא כו).

כ"ק אאזמו"ר זי"ע אמר, נקוט כללא זו בידך 'אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו' (אבות ד כ), שצריכים לדעת שלא כל דבר שנראה טוב, הרי הוא באמת טוב, רק העיקר כשמסתכלים על הפנימיות הדבר, דהיינו במה שיש בו.

ועל דרך זה ביאר הענין של ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, דלא כתיב הנה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, אלא התורה אומרת 'ראה', לומר לך להסתכל בעיון על כל דבר מה שיש בו, בפנימיות הדבר אם הוא ברכה או קללה.

שמעתי מהרב אברהם מרדכי מלאך שליט"א על הברכה שאנו אומרים בבוקר 'הנותן לשכוי בינה להבדיל בין יום ובין לילה'. לכאורה צריכים להבין למה קבעו אנשי כנסת הגדולה במטבע הברכות דוקא ה'שכוי' דהלא יש חיות רבות המבחינות בין לילה ליום. ואמר

שהתרגול מתייחד בכך שהוא מצליח לזהות את עליית הבוקר עוד מתוך החושך. היכולת לזהות את סיום הלילה לפני שמתגלים הסימנים החיצוניים היא הנותנת.

אנו כבני האדם, נוטים פעמים רבות לייחס חשיבות רק לדבר הנראה ולא לעומק החבוי. יש בנו יכולת לזהות תהליכים מתחת לפני האדמה, עלינו רק להשכיל ולהשיג זאת. כך גם ההלכה קובעת שאת ברכות השחר ניתן לומר עוד לפני הזריחה, בזמן שהוא משול לגלות, ללילה, כבר נוכל לשבח את ה' על ההכרה באור המתקרב.

ואולי יש לומר דזה כוונת הפסוק ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, הפסוק מוסיף את המילה 'היום', ולכאורה מילה זו מיותרת, דהלא די אם היה נכתב ראה אנכי נתן לפניכם ברכה וקללה, בלי המילה של 'היום'. אלא כוונת הפסוק לומר תסתכל ביום, יש לפעמים שלפי הנראה לעינינו הוא לילה, ובאמת

וקללה בפרשתנו רומז לראש השנה, שראש השנה היה יום השישי של הבריאה, דהלא ידוע מה שאמרו חז"ל (ויקרא רבה כט א) שבכ"ה באלול נברא העולם, ביום ראש השנה יצר הקב"ה האדם, וביום ראש השנה זיווג לו אשתו חוה, וביום ראש השנה חטא האדם בחטא עץ הדעת וגרשו מגן עדן. וזה ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, היום רומז על ראש השנה, ובראש השנה יש ענין של ברכה וקללה כדאמרו, וזה חלק מעבודותינו לתקן החטא של אדם הראשון, ועל ידי זה יקוים ומלכותו בכל משלה.

כבר אתא בוקר. כן הדבר כשאדם רוצה להבחין באיזה ענין אם הוא ברכה או קללה, לא מספיק הבחנה חיצוני בקנקן, אלא עליו לרדת לעומק הפנימי לראות מה באמת יש בו, האם היא ברכה או קללה.

ונראה לומר כוונה נוספת בפסוק ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה, והוא על פי מה שאיתא בזוה"ק (בא ל"ב, פינחס רל"א) ש'היום' שבפסוק (שם כט ט) אתם נצבים היום וגו' רומז לראש השנה.

ואפשר לומר שגם 'היום' בפסוק ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' ראה - שבת מברכים חודש אלול תשפ"א

שובו בנים שובבים, ועוד (אבות ו ב) בת קול שיוצאת מהר חורב, ואומרת, אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, כי השי"ת דיבר אז במעמד הנבחר בבחינת קול גדול ולא יסף (דברים ה ט), וכמו שמפרש רש"י (שם) שלא פסק, רק דבר אלוקינו יקום לעולם (ישעי' מ ח), ולעולם הקול יוצא משם לקבל עול תורה ותשובה, וכיון שבת קול יוצא בכל יום מוכרח שיש צדיקים ששומעים הקול.

ראה אנכי נותן לפניכם היום וגו' (דברים יא כו).

זקני הרה"ק מראפשיץ זי"ע אמר (זרע קודש) שהדברים שעושה השי"ת בדיבורו כביכול הם בבחינת נצחיות, ולא יתבטלו לעולם. והנה מצינו שבמעמד הר סיני כתיב (שמות כ טו) 'וכל העם רואים את הקולות', ומפרש רש"י (שם) שהיו רואים את הנשמע, ואמרו חז"ל (חגיגה טו.) בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב, ואומרת

כדאמרן, וזה מה שנאמר 'וירא העם וינעו' שזה מורה על ענין ההתעוררות, 'ויעמדו מרחוק', שהכוח של 'קולות' של מתן תורה השפיעו רחוק עד סוף כל הדורות כדאמרן.

אמנם יש לנו בחינה של שמיעה וראיה בקולות אלו בכל יום ויום, והם הם ההרהורי תשובה שמעוררים האדם, אולם בחודש אלול שומעים קולות אלו ביותר, ויש להעמיס ענין זו במה שנאמר בהמשך הפרשה (דברים יב כה), שמור ושמעת את כל הדברים האלה אשר אנכי מצוך וגו', 'שמור' מרמז על חודש אלול, שהצירוף של חודש זו יוצא מסופי תיבות הפסוק וצדקה תהיה לנו כי 'שם ו כה), והמשך הפסוק שם הוי 'וצדקה תהיה לנו כי נשמור ' וגו', בחודש אלול המרומז במילה 'שמור', 'ושמעת' שאז אנו שומעים ביתר שאת וביתר עוז, וכמו שאמרנו ששמיעה זו כולל גם ראייה, ואינו דומה שמיעה לראיה, שאינו דומה שמיעה דהוי בלי ראייה, לשמיעה שהוא משולב עם הבחינה של ראייה.

יעזור השי"ת שנזכה להתעורר לתשובה מהבת קול, ועי"ז נזכה לכתובה וחתימה טובה, נחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

הבעל שם טוב (תולדות יעקב יוסף צו) הקשה, שאם אין שומעין את הבת קול מהי תועלת הכרוז שהוא ללא יועיל. ותירץ שהכרוזין היוצאין ממלך מלכו של עולם הוא ברמז, והם ההרהורי תשובה שבאין לאדם בכל יום שהוא מחמת הבת קול.

ומבאר הרה"ק מראפשיץ שגם השמיעה ששומעים היום הוא כדרך שמיעתם שהיה אז 'וכל העם רואים את הקולות'. וזה שתב משה כאן על הדברים ששייך בהם לשון שמיעה אמר ראייה, וזה מה שנאמר ראה אנכי נותן לפניכם היום, שעדיין הקול לא נפסק מלומר אנכי ה' אלוקיך (שמות כ ב), וזהו שאמר 'ראה' על ה'אנכי' דהיינו מתן תורה, כי זה דבר הנראה כמו מאז, שכמו אז היה בחינה של 'וכל העם רואים את הקולות', גם היום יש בחינה שאנו יכולים לראות הקולות של הבת קול.

ונראה לומר לפי דבריו דזה ביאור המשך הפסוק (שמות כ טו) וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק, דהקולות אלו הם נצחיים ומהם יוצא הבת קול בכל יום שמעורר אותנו לתשובה, וקולות אלו יש להם בחינה של ראייה

והיית אך שמח (דברים טז טו).
ומפרש רש"י שלמדו מכאן, לרבות
לילי יום טוב האחרון לשמחה.

כ"ק אאזמו"ר זי"ע מדקדק
שצריכים להבין שהלא 'אך' תמיד
הוא מיעוט, ואיך כאן בא ה'אך'
לרבות. וביאר שבא לרמז שגם כשיש
חסרון, חסרון שמקשה על האדם
מלהיות בשמחה, צריכים להתחזק
ולהיות בשמחה, וזה בא לרבות שגם
במצב כזו של מיעוט, צריך האדם
להיות בשמחה.

ונראה לומר, על פי מה שמפרש
רש"י לרבות לילי יום טוב האחרון
לשמחה, שבילל שמחת תורה גם
יהודי שהוא במצב של 'אך', במצב
של חסרון כדאמרן, כשמגיע שמחת

תורה הוא שמח.

ואפשר לומר שאנו קורים פסוק
זו תמיד בסביבות חודש אלול, ובא
להורות שגם כשאדם חוזר בתשובה,
ומרגיש ה'אך', מה שחיסר בעבודה,
השי"ת, ומה שעליו לתקן בעבודתו,
בכל זאת צריך להיות עבודה זו
בשמחה.

והנה יש שני בחינות של תשובה,
תשובה מיראה ותשובה מאהבה,
ותכלית עבודתנו בימים אלו הוא
כדי להגיע להדרגה הנעלה של
תשובה מאהבה, ואפשר לומר שמי
שעושה עבודת התשובה בשמחה,
זוכה לרבות לילי יום טוב האחרון
לשמחה, שאז אנו בבחינה הנעלה
של תשובה מאהבה.

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' ראה - שבת ראש חודש אלול תשפ"ב

שב"ק פרשת עקב תשפ"ג

קידושיא רבא בצפרא דשבתא

בשבת וקורין בשני ומפסיקין שלישי ורביעי וקורין בחמישי ומפסיקין ערב שבת, כדי שלא ילינו ג' ימים בלא תורה.

בחמשך הפרשת כתיב (דברים י י) 'ואנכי עמדתי בהר כימים הראשנים ארבעים יום וארבעים לילה, הדעת זקנים מבעלי התוספות מבאר שם הסדר של המאה ועשרים יום שיש ממתן תורה עד יום הכפורים, והם מורכבים משלש מחזורים של ארבעים יום, וקבלו לוחות הראשונות ארבעים יום אחרי מתן תורה בשבעה עשר בתמוז, ובאותו יום נשתברו הלוחות, למחר עלה להתפלל ארבעים יום על מעשה העגל, ושהה שם ארבעים יום, שנאמר (שם ט יח) 'ואתנפל לפני ה' ארבעים יום כראשונה, ובסוף אמר לו השי"ת פסל לך, ועלה בכ"ט באב, ושהה שם ארבעים יום שנאמר 'ואנכי עמדתי בהר כימים הראשונים, ושלמו מ' יום ביום הכפורים, ואמר

בעת ההוא אמר ה' אלי פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ. ואכתוב על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שברת ושמתם בארון. ואעש ארון עצי שטים ואפסול שני לוחות אבנים כראשונים ואעל ההרה ושני הלוחות בידי (דברים י א-ג).

כתב הרמב"ם (תפילה יא) משה רבינו תיקן להם לישראל שיהו קורין בתורה ברבים בשבת ובשני ובחמישי בשחרית, כדי שלא יהו שלשה ימים בלא שמיעת תורה. הלכה זו יסודה מדברי הגמרא (ב"ק פב.) על הפסוק (שמות טו כב) 'וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים', דורשי רשומות אמרו, אין מים אלא תורה, שנאמר (ישעיה נה א) 'הוי כל צמא לכו למים', כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו, עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו קורין בשבת ומפסיקין באחד

לו באותו יום סלחתי כדבריך, ואז קבלו לוחות שניות.

הדעת זקנים כתב שם עוד, ששבעה עשר בתמוז של אותה שנה בחמישי בשבת היה, שהרי לעולם פסח וי"ז בתמוז באין ביום אחד, כמו שאמרו חז"ל (שבת פז:): דפסח שבו יצאו ישראל ממצרים חמישי בשבת היה (בשנה זו היה פסח ביום חמישי כמו שהיה ביציאת מצרים, וממילא כל החשבונות של הימים מתאימים גם לשנה זו), וא"כ נמצא שלוחות הראשונות באו בה' בשבת בשבעה עשר בתמוז, ולפי הסימן של א"ת ב"ש ג"ר (שו"ע א"ח תכ"ג), שכוונת א"ת הוא, שיום חל בו יום ראשון של פסח באותו יום יחול תשעה באב, והוא הדין שבאותו יום יחול שבעה עשר בתמוז, שהוא חל שלשה שבועות לפני תשעה באב, וכוונת ב"ש הוא, שביום שיחול יום שני של פסח בו יחול חג השבועות, ולדוגמא בשנה זו חל יום שני של פסח בערב שבת קודש, וגם חג השבועות חל בערב שבת קודש, וכוונת ג"ר הוא, שביום שחל יום שלישי של פסח יחול ראש השנה, וכמו כן השנה שיום שלישי של פסח חל בשבת קודש, גם ראש השנה יחול בשבת קודש, ולפי חשבון זה יחול יום הכפורים ביום שני, ולפי

מה שאמרנו שהשנה הימים חלים כמו שהיה ביציאת מצרים, גם אז יום הכיפורים היה ביום שני, והלוחות האחרונות באו יום שני, ולפי ששתי הלוחות באו חדא ביום שני, וחדא ביום חמישי, נהגו לקרות בתורה ביום שני וביום חמישי, וזהו מה שכתוב (ישעי' נה ו): 'דרשו ה' בהמצאו' ב"ה מצאו, שהם ימי קריאת התורה.

חנה כתיב, 'בעת ההוא אמר ה' אלי פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ. ואכתוב על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שברת ושמטם בארון'.

ופי' רש"י (שם) שהארון העץ לא זה הוא הארון שעשה בצלאל, וארון העץ יצא עמהם למלחמה, ואותו שעשה בצלאל לא יצא למלחמה. והדעת זקנים מבעלי התוספות מרחיב ביאור זה, שמה שאמר הכתוב 'ושמטם בארון', שבארון העץ היו תמיד מונחין שברי לוחות, ואותם היו מוליכין למלחמה, וגם מה שנאמר (במדבר י לג) 'וארון ברית ה' נוסע לפניהם', הכוונה שזה שיצא עמהם במחנות היה ארון עץ שעשה משה בעלייתו לסיני, ומתחלה שם בו שברי לוחות, וגם

רבינו לא קבל לוחות אלו עד שעלה איתם השמימה, כמו שנאמר (דברים י ג-ד) 'ואפסל שני לוחות אבנים כראשונים ואעל ההרה ושני הלוחות בידי, ויכתוב על הלוחות כמכתב הראשון את עשרת הדברים אשר דבר ה' אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם ה' אלי, וענין זה בא לרמוז על מה שאמרו חז"ל (קדושין ל:), שאלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו, שבלי עזרת הקב"ה, אי אפשר לאדם בעצמו להתמודד עם יצרו הרע.

הרי אנו רואים מכאן שענינו של הארון שיצא למלחמה, בא לרמוז על דרכי ההתמודדות עם היצר הרע.

ולפי דברי הדעת זקנים, יש לומר שבענין זה גם מרומז שיכולים להשתמש בקריאת התורה בשני מישוי ככלי מלחמה במלחמת היצר, כמו שאמרו חז"ל (שם) בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין.

יעזור השי"ת שנוכה לנצח במלחמת היצר, עדי גזכה לנחמת ציון ובנין ירושלים כביאת גוא"צ בב"א.

לוחות אחרונות כדכתיב (דברים י ה) 'ואשים את הלוחות בארון אשר עשיתי', עד שעשה ארון של זהב שעשה בצלאל, וכשעשה נתנו בו לוחות אחרונות שנאמר (שמות כה טז) 'נתת אל הארון את העדות אשר אתן אליך, ואותו שעשה בצלאל לא היו רגילין להוליד למלחמה.

ואפשר לומר שהארון שיצא למלחמה מרמז על מלחמת היצר, וחנכו ארון זה עם הלוחות השניות, ובה היה מונחים, עד שעשה בצלאל הארון הזהב במשכן כדאמרן, ובארון העץ שיצא למלחמה גם היה מונחים השברי הלוחות. וענין זה בא לרמוז, שכיוצאים למלחמת היצר, צריכים להיזכר מה היא התוצאה בזה ששומעים לעצת היצר, שהרי הלוחות נשברו בגלל שנכשלנו בחטא העגל, וכמו כן מוטל על האדם להתבונן שאם יכשל בעבודה הוא יישאר עם שברי לוחות.

הנה ארון זה שיצא למלחמה גם שימש בתחילה ללוחות שניות, ולוחות אלו היו מעשה ידי אדם, שהיו עשויים ע"י משה רבינו, אולם משה

רעוא דרעוין

לי את החיל הזה, תזכור השם שהוציא אותך ממצרים, ולא היה לך שם כח ועוצם יד כלל, ותזכור עוד כי במדבר אשר אין לאל ידך לחיות שם, עשה לך כל צרכך, אם כן גם החיל הזה אשר עשית בכוחך השם הוא, שנתן לך הכח כאשר עשית אותו, ואם תשכח את השם יכלה כחך ושארך, ותאבד כאשר אבדו הם, כי כל עוזבי ה' יכלו.

זקני הפנים יפות כתב, לבאר מה שאמר הכתוב 'והיה אם שכוח תשכח את ה' אלוֹקֶיךָ והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחווית להם', ענינו כי אחר הבטחתו ברוב עשרו כי ירבה כבודו, אחרי זה הם מושלים עליו ונעשה עבד להם ואין לו ממשלה לא על ממונו ולא על כבודו, וזה שאמר הכתוב 'וכסף וזהב ירבה לך', פירוש שבתחלה הוא שלך ואח"כ 'וכל אשר לך ירבה' שהוא יתרבה ויגדל עליך, וזהו בחינת עבודה זרה שעובד את ממונו ואת כבודו, והיינו דכתיב (תהלים כד י) 'מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבא-ות' שהוא יתברך מולך על הכבוד, אבל האדם הרודף אחר הכבוד הוא עובד את הכבוד, וזה שאמר הכתוב 'ועבדתם והשתחווית להם'.

השמר לך פן תשכח את ה' אלוֹקֶיךָ לבלתי שמור מצותיו ומשפטיו וחוקותיו אשר אנכי מצוך היום. פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת. ובקרך וצאנך ירביון וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה. ורם ללבך ושכחת את ה' אלוֹקֶיךָ המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים. המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש. המאכילך מן במדבר אשר לא ידעון אבותיך למען ענותך ולמען נסותך להיטבך באחריתך. ואמרת בלבבך כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה. וזכרת את ה' אלוֹקֶיךָ כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל וגו'. והיה אם שכוח תשכח את ה' אלוֹקֶיךָ והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחווית להם העדותי בכם היום כי אבד תאבדון (דברים ה יא-ט).

בפסוקים אלו אנו רואים את גודל חומר העבירה בשכחת ה', והחובה המוטלת עלינו תמיד לזכור את ה', כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל. הרמב"ן מבאר פסוקים אלו, שאם תחשוב כחי ועוצם ידי עשה

הילקוט שמעוני כתב עוד, שבני ישראל אמרו לפניו, רבונו של עולם הואיל ואין שכחה לפני כסא כבודך שמא לא תשכח לי מעשה עגל, אמר לה 'גם אלה תשכחנה', ש'אלה' מרמו למה שאמרו בחטא העגל 'אלה אלוהיך ישראל' (שמות לב ד). אמרה לפניו, רבש"ע הואיל ויש שכחה לפני כסא כבודך שמא תשכח לי מעשה הר סיני, אמר לה 'ואנכי לא אשכחך', אנכי מרמו לעשרת הדברות שמתחילות עם אנכי.

אִירָא מהרה"ק מרוזין זי"ע (עירין קדישין) כמה אופנים לכאר מה שנאמר 'והיה אם שכוח תשכח את ה' אלוקיך', באחד מאופנים מבאר שכוונת הכתוב והיה אם שכוח תשכח, פירוש שתשכח ששכחת את ה' אלוקיך.

רִאִיתִי מובא שוקני הערוגת הבשר, כשדרש פעם דרשת מוסר, הזכיר בתוך הדרשה כי פושע ישראל בטרם שעובר פעם ראשונה על עבירה חמורה כגון חילול שבת, או לבו פועם בקרבו ומתיישב כמה וכמה פעמים עד שמחלל את השבת, אך בפעם השניה זה כבר לא נוגע בלבו כ"כ כמקודם, ובפעם השלישית פחות יותר,

ויש להוסיף על דבריו על פי מה שנאמר (שם קטו ד) 'עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם', שאם האדם חושב שכספו הוא מעשה ידי אדם, אז הוא בבחינה של 'עצביהם', ולכן צריך האדם לזכור תמיד 'כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל', שהכל הוא מהשי"ת ומשלו הוא הכסף והזהב.

הנה הפטרת שבת זו גם עוסקת בענינו של שכחה, כמו שנאמר (ישעי' מט ד) 'ותאמר ציון עזבני ה' ואד-ני שכחני. התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך'.

במדדש ילקוט שמעוני (תע) כתב, שמה שנאמר כאן 'ותאמר ציון עזבני ה' ואד-ני שכחני' דומה למה שנאמר במגילת איכה (ה ב) 'למה לנצח תשכחנו תעזבנו לארך ימים', והקב"ה משיב לציון בתמיהה, 'התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה', היתכן כי אשה תוכל לשכוח את בנה התינוק, או יתכן כי תחדל אם מרחם על בן בטנה. ואף אם גם ימצאו אי אלה נשים אשר תשכחנה את עולליהן, 'ואנכי לא אשכחך', כי הקב"ה מרחם על ישראל מכל מרחם, ורחמיו גדולים מרחמי אשה על בניה.

באופן אחר מכאר הרה"ק מרוזין הפסוק 'והיה אם שכוח תשכח את ה' אלוקיך', לפי מה שאמרו חז"ל שאין 'והיה' אלא לשון של שמחה (בראשית רבה מב ג), ולשמחה זו מה עושה, אלא אמר דהכי פירושו 'והיה אם שכוח' היינו אם יהיה שכיח אצלך, 'שכוח' מלשון שכיח, שמחה של מצוה, אז 'תשכח את ה' אלוקיך', גם ה' אלוקיך יהיה שכיח אצלך.

באופן דומה ראיתי מוכא בשם זקני הרה"ק רבי משה מלעלוב זי"ע, שאמר בשם אביו הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע, לבאר מה שנאמר 'ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך', שאיש המעלה שלבבו מורם, השי"ת שכיח ומצוי אצלו, ושרוי במחיצתו. ראיתי דברים אלו גם מוכאים בשם הרה"ק הרבי ר' זושא מאניפאלי זי"ע.

ולפי דברים אלו יש לבאר מה שנאמר 'ותאמר ציון עזבני ה' ואד-ני שכחני', שהכוונה 'ותאמר ציון עזבני ה', אולם האמת היא ש'ואד-ני שכחני', שה' היה שכיח אצלם גם בגלותם. 'התשכח' אשה עולה מרחם בן בטנה', גם אם ימצאו אי אלה נשים אשר תשכחנה את עולליהן, 'ואנכי לא אשכחך', הקב"ה אינו שוכח מאיתנו בכל מצב.

עד שהרגל נעשה טבע ולא מצטער כלל, אבל כשיזכירו לו את הפעם הראשונה, אז יכאב לבו מאוד, כי יזכור איך שהצטער אז.

ובאותו מעמד בעת הדרשה נכנס לשם איזה פושע ישראל שעבר בדרך מקרה את העיר ונכנס לבית המדרש בעת ההיא, ובשמעו את הדרשה נקרע לבו לשנים עשר גורים, כי נזכר איך שחילל שבת בפעם הראשונה, ואיך שכאב לו לפני כן על שהולך לעבור עבירה, והתחיל לבכות בדמעות שלישי לפני זקני הערוגת הבשם זי"ע, ונעשה בעל תשובה גמור.

באשר אנו מתכוונים בעובדא זו, אנו יכולים יותר לקרב אל השכל ולהבין מה שנאמר 'והיה אם שכוח תשכח את ה' אלוקיך', שע"י שהאדם שנתרחק ח"ו מהשי"ת שוכח את הצער והכאב שהיה לו בעת שהתחיל לפשוט, זה לבדו גורם שיתרחק לגמרי כיון שכבר נעשה לו היתר והוא שלם עם לבבו.

לפי דברים אלו יש לומר שבבחינה זו אנו רואים נחמה במה שאמר ציון עזבני ה' ואד-ני שכחני, שלכל הפחות היה כואב לציון שאד-ני שכחני.

אומרים 'כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך', וכפי מה שביאר זקני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע, שהקב"ה זוכר כל מה שאנו שוכחים, ומה שאנו זוכרים הוא שוכח, כשאדם זוכר שהוא נכשל ועשה עבירות ומתעורר לעשיית תשובה, אז הקב"ה שוכח מעבירות אלו.

יעזור השי"ת שנוכה לזכור מעשי ה' ולחזור בתשובה שלימה, ועי"כ נוכה לכתיבה וחתומה טובה, נחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

ולפי דברים אלו שאמרנו, שע"י שמחה זוכים, שיהיה השי"ת שכיח ומצוי אצלו, יש לומר שהדרך להגיע לדרגה זו של שמחה, הוא ע"י שאנו מכירים שהשי"ת הוא הנותן לך כח לעשות חיל, אולם מי שחושב שכוחו ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, עליו נאמר 'עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם', שהעצבות מגיעה מזה שהוא חושב שכל מה שהוא עושה הוא מעשה ידי אדם.

אנו קורים ענין זו של זכירה ושכחה כהכנה לראש השנה, שאנו

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר דוד ליבוביץ הי"ו
לרגל השמחה השדויה במעונו בהולדת הנכד
בן לבנו ידידנו הר"ר יצחק אשר הי"ו

שמחת השלום וזכר תתקיים בליל שב"ק פרשת דאה
בביתו רח' חפץ חיים 3 ביתר עלית

וזה"ר שיוזכה לגדלו לתודה לחופה ולמעשים טובים
ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעיתו ובזמנו,
ויזכה לדרוה רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח.

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר עוז אדיה אביזוב הי"ו
לרגל השמחה השדויה במעונו בנישואי בנו
הבר"ח החתן יהונתן נ"י בשעטומ"צ למזל"ט

שמחת החתונה תתקיים ביום ראשון פר' כי תצא ג' אלול הבעל"ט
באולמי פביליון רח' האומן 14 י-ם

וזה"ר שיוזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה,
בנין עדי עד בקשר של קיימא, ויזכו לדרוה רוב נחת ותענוג
דקדושה מהם ומכל יוצ"ח.